

Joop en Janine van den Ende

2025 topjaar voor VandenEnde Foundation

Aanzienlijke investeringen in volle
breedte podiumkunsten

Door Redactie WvF

22-07-2026

Cultuur Verslag

‘Goed voor de geest en de wereld. Kunst laat ons oefenen met sociale normen en identiteiten, het laat ons over onszelf nadenken, over de zin van het leven.’ Dit schrijven Joop en Janine van den Ende in het jaarverslag van hun ambitieuze foundation over het afgelopen jaar.

De VandenEnde Foundation (VDEF), die in 2026 een kwart eeuw bestaat, is een particulier cultuurfonds dat is opgericht door Joop en Janine van den Ende in 2001. De VDEF draagt bij aan het sterker maken van het culturele klimaat in Nederland door het ondersteunen van professioneel artistiek toptalent en het stimuleren van cultureel ondernemerschap.

De foundation helpt jaarlijks tientallen kunstenaars, gezelschappen, theaters, aanstormend talent en kunststudenten hun dromen waar te maken. Geen overbodige luxe want in de afgelopen jaren hebben bezuinigingen de kunstensector hard getroffen. Er is opgeteld circa € 500 mln aan de kunst- en cultuursector onttrokken. En het huidige kabinet toont zich volgens de begunstigers van deze sector ‘vooralsnog geen groot pleitbezorger van cultuur’.

Gemeenten

Opmerkelijk daarbij is de positie van de Nederlandse gemeenten die op dit moment geen wettelijke verplichting hebben om in cultuur te investeren. Van de overheidsbijdragen aan cultuur komt circa 60% van de gemeenten. De onderlinge verschillen zijn groot. Bij grote steden gaat het om ongeveer € 255 per inwoner, bij kleine gemeenten om slecht € 52. En we weten het: bij gemeenten is cultuur al snel sluitpost op de begroting.

De uitgaven van de foundation in 2025 zijn indrukwekkend. Theater DeLaMar kon rekenen op een programmeringsbijdrage van € 1 mln en een exploitatiebijdrage van krap € 1,7 mln. Aan studiebeurzen voor theater, dans & muziek werd bijna € 300.000 gespendeerd. Wat je noemt een wezenlijke bijdrage in de kunst- en cultuursector van morgen. Nog eens ruim € 1 mln ging naar een rijkgeschakeerd aanbod van meer dan tachtig culturele projecten.

Garantiebijdragen

Resteren de partners van de foundation. Het Blockbusterfonds, dat cultureel ondernemerschap stimuleert met een lening of garantiebijdrage in combinatie met een gegarandeerde kaartafname, ontving € 570.000. Daarnaast ging er € 200.000 naar Cultuurloket DigitALL, ter ondersteuning van projecten en instellingen die digitale techniek inzetten om publiek te bereiken en te werven. Voor stichting Méér muziek in de klas kwam € 350.000 beschikbaar.

Over muziek gesproken. Dat je als oud-bursaal van de VandenEnde Foundation de wereldtop kunt halen, bewijst pianist Nikola Meeuwsen. Hij won in 2025 op 23-jarige leeftijd als enige Nederlander ooit het prestigieuze Koningin Elisabethconcours in Brussel. Meeuwsen was op zijn zesde piano gaan spelen omdat het leven van de legendarische Vladimir Horowitz hem zo fascineerde. Nu geeft hij zelf pianorecitals over de hele wereld.

Gaten vullen

Bij de VandenEnde Foundation merken ze dat de rol van particulier geld in de loop der jaren is veranderd. ‘Het merendeel van de aanvragen die onze foundation bereiken, zijn verzoeken om gaten te vullen. Ofwel, van de kers op de taart lijken particuliere schenkingen de taart zelf te worden.’ De Haagse desinteresse in cultuur is volgens het echtpaar Van den Ende onbegrijpelijk. ‘Cultuur is niet zomaar een leuk extraatje, ons leven wordt er beter door.’

Private fondsen, zoals het Cultuurfonds, Fonds 21, VSBfonds en de VandenEnde Foundation investeren al vele jaren in de culturele sector. Net als de overheidssubsidies staan ook hún bijdragen onder druk. Hogere energieprijzen, stijgende loonkosten en achterstallig onderhoud van culturele gebouwen drijven de kosten op. ‘Een wezenlijke bijdrage van de overheid blijft daarom onontbeerlijk’, zo lezen we in het jaarverslag.

<https://vdef.nl/>

De VandenEnde Foundation en de Nederlandse cultuursector

De bijdrage van de Rijksoverheid aan cultuur in 2024 bedroeg krap €1,4 mrd; die van filantropie € 452 mln ofwel een derde daarvan. Daarnaast zijn er 717.600 vrijwilliger actief in deze sector. Vooral musea kunnen niet zonder voor het runnen van de museumwinkel en tal van andere diensten.

Dit alles blijkt uit het onderzoek Geven in Nederland van het Centrum voor Filantropische Studies van de Vrije Universiteit Amsterdam. Volgens de rekenmeesters van de VU is de bijdrage aan cultuur vanuit de filantropie (€ 452 mln) over de diverse geldbronnen als volgt verdeeld: huishoudens (13%), nalatenschappen (7%), Fondsen (12%), bedrijven (44%), loterijen (25%). (Wegens afrondingsverschillen tellen deze percentages niet op tot 100%.)

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in